

ARKIVCENTRUM SYD

Program
våren 2026

Välkomna till Arkivcentrum Syd

Vårens program är som vanligt innehållsrikt. Det inleds med vår populära släktforskningskurs och bland föredragen hittar vi bland annat berättelser om italienska musiker, invasiva arter och kvinnor i krig. Kaffe med dopp serveras från kl. 14.30.

ARKIVCENTRUM SYD

VÄLKOMMEN!

januari

Tisdagar 20 januari, 27 januari och 3 februari
kl 18.15-20.45

Introduktionskurs i släktforskning

Arkivarie **Rolf Johansson** lär ut grunderna i släktforskning. Kursen omfattar tre tisdagskvällar om ca 2,5 timme per gång under följande dagar:

Tisdag 20 januari

Vid första träffen ges information om Riksarkivet i Lund och vad som finns där. Du får vetskap om hur du hittar i Digitala forskarsalen och Arkiv Digital samt vad du måste veta innan du börjar din forskning och hur du går till väga.

Tisdag 27 januari

Vid andra träffen har du hunnit få fram lite grundfakta och får chans att prova på släktforskning med hjälp av dator.

Tisdag 3 februari

Vid tredje träffen får du möjlighet att fördjupa dig ytterligare under sakkunnig ledning.

Avgift 400 kr/person. OBS! Begränsat antal platser. Föranmälan senast fredag 16 januari kl 12.00 endast till tel. 0722 – 33 18 58

Onsdagen 11 februari kl 15

Personliga berättelser om arbetet på AB Svensk Torvförädling

Göran Sjögård, tidigare chef för Folklivsarkivet, berättar om den intervjuundersökning han gjort som ett komplement till företagsarkivets samlingar. Det är torvarbetare, verkstadspersonal, tjänstemän och personal för produktutvecklingen och torvbrytningens miljöproblem som får komma till tals. AB Svensk Torvförädling grundades 1939 för att tillverka briketter av torv från Store mosse i Sösdala som ett led i att säkerställa bränsletillgången under andra världskriget. Företaget uppgick sedan i Econova som 2017 lämnade arkivet efter Svensk torvförädling till Riksarkivet i Lund.

Fotograf okänd, ur AB Svensk torvförädlings arkiv

Onsdag 25 februari kl 15

Forskarnas jakt på Silphium – Antikens mirakelväxt

Silphium var en flockblommig växt som skördades i Libyen under Antiken, och tillskrevs många framstående medicinska och kulinariska egenskaper, men sedan dog den ut - eller? Vi vet inte säkert, för vi vet inte exakt vilken art Silphium var. Såväl klassiska författare som moderna genetiska studier kan bidra till att lösa gåtan. **Jens Jakobsson**, lärare, berättar om den mytomspunna växten.

Illustration av silphium
Recreación fantástica. Fuente: Midjourney/Erica Couto

mars

Onsdag 11 mars kl 15

Invasiva arter

Invasiva främmande växtarter ökar snabbt i naturen i Sverige, men vad menas egentligen med främmande, invasiv och art. Vilka problem kan de ställa till med? Kan de även medföra något positivt? Och varför är trädgårdsnäringen så viktig i sammanhanget? **Torbjörn Tyler**, intendent vid Lunds universitets biologiska museum, förklarar.

Fotograf: Torbjörn Tyler

ONSDAGSCAFÉ

Onsdag 25 mars kl 15

Prickskyttar, piloter, fältlottor och sjuksköterskor...

Kvinnorna i andra världskriget

ONSDAGSCAFÉ

Under andra världskriget tog kvinnorna för första gången på bred front plats i världens krigsmakter, uniformerade och med militär status. Utifrån sin bok *Glömda soldater* berättar författaren och historiejournalisten **Anna Larsson** om några av dem – kvinnor som deltog både på den segrande och förlorande sidan i kriget. Vilka uppgifter hade de och vilka utmaningar mötte de just i egenskap av kvinnor?

april

ONSDAGSCAFÉ

Onsdag 8 april kl. 15

Arbetarnas Lund

Bilden av Lund präglas i hög grad av universitetet. Det är därför lätt att glömma bort att Lund är och har varit en viktig industristad. Vid sekelskiftet 1900 var andelen av den yrkesverksamma befolkningen som var sysselsatt inom industri och hantverk högre i Lund än i Malmö. Det första som mötte en tågresenär som kom till Lund var ingången till Holmbergs mekaniska verkstad. Om de arbetare som formade Lund handlar *Arbetarnas Lund. Arbetarrörelse, arbete och boende 1850–1950* (Föreningen Gamla Lunds årsbok 2025). Boken presenteras av professor emeritus **Lars Edgren**. Han berättar om arbetarrörelsens framväxt, arbetarna vid två av stadens industrier och om de bostadsområden som växte fram för tillgodose behovet av arbetarbostäder.

Lunds bageriförening
Brödvagnen färdiglastad.
Fotograf okänd.
Arbetarrörelsens arkiv i
Lundabygden,
Skånes Arkivförbund

Onsdag 22 april kl 15

Odens jakt – ett odödligt motiv ur den svenska folktron

Människor har under långa tider rapporterat om förfärliga oväsen som hörts under årets mörkaste perioder. Det förklarades vara ljudet av spöklika arméer och jaktsällskap som drog fram över himlen.

I Sverige har detta kusliga fenomen tilldelats namnet Odens jakt då det förmodades att jaktens ledare inte var någon annan än den fornnordiska allfadern själv – Oden. Men traditionen, som är mycket gammal, förekommer i varierande former och med olika ledargestalter runtom i Europa. Historikern och arkivarien **Andreas Alm** från Folklivsarkivet berättar om traditionsmotivets utveckling och spridning utifrån de äldsta källorna samt om de olika teorier och förklaringar som förts fram av forskningen de senaste 200 åren.

Peter Nicolai Arbo, Åsgårdsreien, 1872,
Nationalmuseet i Oslo

Onsdag 6 maj kl 15

Italienska musiker under tidigt 1900-tal

Under 1800-talet var det många som lämnade fattigdomen och arbetslösheten i Italien. En del av dem hamnade i Sverige för kortare eller längre perioder. Kring sekelskiftet 1900 kom ett antal välutbildade musiker hit och de bidrog till musiklivets utveckling som restaurangmusiker, som medlemmar i olika konserterande ensembler eller som lärare – och i Malmö till och med som grundare av ett musikkonservatorium.

Om detta berättar professor emeritus vid Musikhögskolan i Malmö **Håkan Lundström** och presenterar några av dessa musiker och deras verksamhet lite närmare.

Malmö-trion 1914–18. Från vänster: violinisten Ernesto Ballarini, cellisten Gotthardo Vecchi och pianisten John Heintze.

Kalendarium

ARKIVCENTRUM SYD

- 20/1 • **Introduktionskurs i släktforskning, del 1** • kl 18.15-20.45*
- 27/1 • **Introduktionskurs i släktforskning, del 2** • kl 18.15-20.45*
- 3/2 • **Introduktionskurs i släktforskning, del 3** • kl 18.15-20.45*
- 11/2 • **Berättelser om arbetet på Svensk torvförädling** • Onsdagscafé kl 15
- 25/2 • **Silphium - antikens mirakelväxt** • Onsdagscafé kl 15
- 11/3 • **Invasiva arter** • Onsdagscafé kl 15
- 25/3 • **Kvinnor i krig** • Onsdagscafé kl 15
- 8/4 • **Arbetets Lund** • Onsdagscafé kl. 15
- 22/4 • **Odens jakt** • Onsdagscafé kl 15
- 6/5 • **Italienska musiker under tidigt 1900-tal** • Onsdagscafé kl 15

Begränsat antal platser. Biljetter hämtas i Arkivcentrum Syds reception samma dag.

*Föranmälan krävs.

Besöksadress: Porfyrvägen 20

Postadress: Porfyrvägen 20, 224 78 LUND

Telefon: 046-222 17 00

Hemsida: www.arkivcentrumsyd.se

Omslagsbild: Malmö-trion. Fotograf okänd.